

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра судочинства

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕДІАЦІЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИСТА**

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітньо-наукова програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №4 від 28 серпня 2024 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Медіація у професійній діяльності юриста
Викладач (-і)	Микитин Юрій Іванович, доц., к.ю.н., Заслужений юрист України доцент кафедри кримінального права, заступник директора навчально-наукового юридичного інституту
Контактний телефон викладача	Микитин Юрій Іванович (0342) 596178
E-mail викладача	Микитин Юрій Іванович yurii.mykytyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку та розкладу занять на кафедрі. Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, перевірка виконаних індивідуальних науково-дослідних, творчих завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є медіація у професійній діяльності юриста, а також нормативно-правові акти, які регламентують питання діяльності у цій сфері, процедуру медіації, механізми її застосування реалізації, науково-теоретичні дослідження у цій сфері.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медіація у професійній діяльності юриста: загальна частина. 2. Медіація у професійній діяльності юриста: особлива частина. <p>Навчальна дисципліна «Медіація у професійній діяльності юриста: загальна частина» вивчається разом із іншими процесуальними галузями права. Вона є теоретичною основою для забезпечення набуття слухачами навчального курсу інтегрованих, поглиблених та системно упорядкованих знань щодо медіації як гарантії захисту прав, свобод та законних інтересів фізичних і юридичних осіб.</p> <p><u>Основними джерелами</u> цієї галузі права виступають Кримінальний процесуальний кодекс України, Цивільний процесуальний кодекс України, Господарський процесуальний кодекс України, Кодекс адміністративного судочинства України, Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та багато інших законів і підзаконних актів.</p> <p>Законодавство України у сфері медіації має динамічний характер розвитку, що впливає на зміст та структуру процесуальних галузей права. Треба відзначити, що за період української незалежності було певну кількість законів та підзаконних актів, якими частково урегульовано процесуальні відносини, пов'язані з вирішенням правових конфліктів. Прийняття закону України «Про медіацію» стане поштовхом до впровадження цієї дисципліни з метою розвитку її теоретичних основ у юридичних навчальних закладах України та впливає на зміст процесуальних наук, становлення яких відбувається тривалий час і не знайшло свого кінцевого єдиного підходу до розуміння процесуальних проблем і сьогодні.</p> <p>Юридична освіта в Україні спрямована на підготовку фахівців, компетентності яких включають здатність застосовувати нормативно-правові акти в різноманітних юридичних ситуаціях, і, зокрема, вирішувати спори в ході судового розгляду. Між тим у розвинутих країнах дедалі більшого значення набуває альтернативне вирішення спорів, зокрема медіація.</p> <p>Окреслене коло питань є важливим для засвоєння та набуття теоретичних знань і</p>	

практичних навичок аспірантів, що навчаються за спеціальністю «Право».

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Медіація у професійній діяльності юриста» є ознайомлення аспірантів юридичного профілю з теорією, нормативною базою та практикою медіації для формування ціннісної установки на звернення до медіації у своїй науковій і практичній діяльності та компетентностей для кваліфікованої участі в медіації як юриста.

Основними цілями вивчення дисципліни «Медіація у професійній діяльності юриста» є формування у аспірантів правового світогляду та мислення, оволодіння аспірантами сучасними знаннями з метою формування і розвитку їх професійної компетенції у сфері медіації, отримання необхідного обсягу теоретичних правових знань, набуття практичних навичок правозастосування, складення процесуальних документів, ознайомлення аспірантів з теоретичними положеннями та практикою застосування національних та міжнародних норм, оволодіння достатнім рівнем правової культури і правосвідомості для забезпечення прав, свобод та інтересів суб'єктів правовідносин у сфері медіації.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

Здатність до абстрактного та критичного мислення про медіацію у професійній діяльності юриста.

Здатність визначення нових перспективних напрямів наукових досліджень у сфері актуальних проблем медіація у професійній діяльності юриста.

Фахові компетентності:

Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері вирішення актуальних проблем медіації у професійній діяльності юриста та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.

Здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в сфері медіації у професійній діяльності юриста, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

Здатність застосовувати знання основ педагогічної діяльності, дидактики вищої школи, традиційні та інноваційні форми навчання і педагогічні технології у сфері професійної діяльності.

Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися впродовж життя, оцінювати рівень власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію й професійну мобільність.

Програмні результати навчання:

Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми медіації у професійній діяльності юриста державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

Застосовувати наукові знання термінології, основні закономірності юридичного мислення та пізнання, формулювати поняття і категорії, класифікувати та узагальнювати особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин.

Розуміти загальні принципи та методи правових наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних наукових дослідженнях в юридичній та у викладацькій практиках.

Розробляти пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства на основі проведеного дослідження.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
лекції	20		
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10		
самостійна робота	60		
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
3	081 Право	2	вибірковий
Тематика курсу			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття сам. роб.
Модуль I. Медіація у професійній діяльності юриста: загальна частина			
Тема № 1. Теорія конфлікту і медіація		2	6
Тема № 2. Альтернативні способи вирішення конфліктів (спорів)		2	6
Тема № 3. Медіація як спосіб урегулювання конфліктів (спорів)		2	6
Тема № 4. Учасники медіації		2	6
Тема № 5. Медіатор		2	6
Модуль II. Медіація у професійній діяльності юриста: особлива частина			
Тема № 6. Медіаційна процедура		2	6
Тема № 7. Європейське і міжнародні стандарти медіації		2	6
Тема №8. Медіація в українському праві		2	6
Тема № 9. Особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин		2	6
Тема № 10. Медіація в окремих сферах юридичної практики		4	6
ЗАГ.:		20	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни базується на нормативних приписах, викладених в Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», схваленому в новій редакції Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», протокол № 1 від 28.01.2020 р. – https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/08/polozhennya2020_org_os_proc.pdf		
Вимоги до письмових робіт	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання здобувачами <u>трьох</u> письмових індивідуальних науково-дослідних завдань: 1. Підготовка презентації до однієї з тем навчальної дисципліни(вибір здійснюється спільно викладачем та здобувачем). Максимальна оцінка – 10 балів. 2. Реферування наукових публікацій та узагальнений аналіз результатів наукових досліджень одного з видатних українських науковців у сфері виконання покарань (вибір здійснюється спільно викладачем та здобувачем). Максимальна оцінка – 10 балів.		

	<p>3. Формування розширеної бібліографії (не менше 20 вітчизняних та іноземних джерел) за одною з тем навчальної дисципліни. Максимальна оцінка – 5 балів.</p> <p>Максимальний бал за письмові семестрові роботи становить 25 балів.</p>
Семінарські заняття	<p>Поточний контроль знань на семінарських заняттях передбачає усне опитування для з'ясування розуміння здобувачами відповідної теми і розв'язання практичних завдань до теми. Результати усної відповіді здобувача оцінюються від 1 до 5 балів.</p> <p>Навчальним планом на дисципліну відведено 10 год. семінарських занять (5 занять). Максимальний бал за семінарські заняття – $5 \times 5 = 25$ балів.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни (семестрового екзамену), якщо він виконав усі види робіт, передбачені силабусом, та набрав за результатами семестрового (поточного) контролю не менше 25 балів.</p>
Підсумковий контроль	<p>Підсумковий контроль – екзамен – проводиться в усній формі та передбачає усне опитування-співбесіду зі здобувачем на предмет з'ясування опанування ним предмету навчальної дисципліни, системності набутих ним компетентностей. Екзаменаційний білет включає 5 питань по 10 балів кожне.</p> <p>Максимальний бал за екзамен – 50 балів.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових декількох видів письмових робіт, про які йшлося в попередньому розділі. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у визначені керівником терміни, загалом, не пізніше дня проведення останнього семінарського заняття. Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять:

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що здобувачі відвідають лекції і семінарські заняття з дисципліни. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини на семінарських заняттях, він/вона презентує виконані завдання викладачу під час консультацій. Письмові роботи направляються викладачу на електронну пошту.

8. Рекомендована література

1. Медіація у професійній діяльності юриста: підручник / авт. кол.: Т. Білик, Р. Гаврилюк, І. Городиський, Ю. Микитин [та ін.]; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. Одеса: Екологія, 2019. 456 с.
2. Лєко Б., Чуйко Г. Медіація: підручник. Чернівці: Книги–ХХІ, 2014. 520 с.
3. Мазаракі Н. А. Медіація в Україні: теорія та практика: монографія. Київ : Інститут законодавства ВР України, 2018. 276 с.
4. Медиация: учебник / под ред. А. Д. Карпенко, А. Д. Осинского. СПб. : Редакция журнала «Третейский суд» ; М. : Статут, 2016. 440 с. (Библиотека журнала «Третейский суд»; вып. 8).
5. Микитин Ю. І. Відновне правосуддя у кримінальному процесі: міжнародний досвід та перспективи розвитку в Україні: дис. ...канд. юрид. наук. Київ, 2010. 198 с.
6. Медіація у професійній діяльності юриста : методичні рекомендації для викладання навчальної дисципліни / [авт. кол.: І. Городиський, Н. Данилко, Н. Ковалко, Ю. Микитин [та ін.] ; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе ; відп. за вип. Д. Вон, Н. Петрова, І. Зарецька. Одеса : Екологія, 2019. 96 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в Методичних рекомендаціях до вивчення відповідної дисципліни, які надаються здобувачу в електронній формі до початку семестру.

Викладач _____ доц. Ю.І. МИКИТИН